

PROJEKT FREE

Viri financiranja za zagon in razvoj podjetij

IRP, Inštitut za raziskovanje podjetništva
Ulica Škofa Maksimilijana Držečnika 6
2000 Maribor

Avtor: Maja Rosi

Maribor, november 2011

POVZETEK

Gospodarske in socialne spremembe, vsesplošen tehnološki napredek in ostale spremembe vplivajo na poslovanje, konkurenco in obstoj podjetij. Vse to se odraža tudi v financiranju; tako na strani ponudbe kot pri iskalcih virov financiranja. Financiranje velja za eno temeljnih poslovnih funkcij podjetja, ki omogoča nemoten potek poslovanja in razvoj podjetja. Financiranje je predvsem pomembno v zgodnjih fazah razvoja podjetja, predvsem zaradi njihovega velikega vpliva na celotno narodno gospodarstvo. Predvsem mala in srednje velika podjetja se v zadnjih letih srečujejo s težavami pri pridobivanju finančnih sredstev, ki izhajajo iz visokih transakcijskih stroškov pri pridobivanju finančnih virov, pomanjkanje virov informacij o tveganju itd. Posojilodajalci v splošnem ocenjujejo financiranje malih in srednje velikih podjetij kot tvegano. Podjetja se odločajo med dvema oblikama financiranja in sicer med lastniškimi (kapitalski deleži, delnice, lastni viri) in dolžniškimi viri (bančni krediti in obveznice, hipotekarni krediti, faktoring, lizing, franšizing, itd.). Katerega vira lastniškega kapitala se podjetje odloči posluževati je odvisno od faze razvoja, v kateri se podjetje nahaja ali namenov, zaradi katerih kapital potrebuje. V Sloveniji se v glavnem za financiranje z lastniškimi viri odločajo nova mala podjetja. V kasnejših fazah pa se v glavnem financirajo s krediti komercialnih bank ali z zadržanim dobičkom. Priljubljena oblika je tvegani kapital, ki omogoča, spodbuja in podpira razvoj in rast podjetniških idej, inovacij od začetka do končne realizacije na trgu. Druga takšna oblika so poslovni angeli, katere predstavljajo neformalni, individualni investitorji – bogati posamezniki, ki so pripravljeni del svojega premoženja vložiti v tvegane posle. Mala in srednje velika podjetja pa v vsaki fazi življenjskega cikla zahtevajo tudi specifične ukrepe in skozi celotno obdobje delovanja tudi posebno pozornost. Pri njihovem zagonu in rasti pomoč iščejo skozi številne ukrepe, kot so na primer javni razpisi, subvencije, nepovratna sredstva, idr.

V prispevku bomo napravili podroben pregled ponudnikov skladov tveganega kapitala v Sloveniji, predstavili Klub poslovnih angelov, predstavili vladne ukrepe za podporo ob zagonu in rasti MSP (nepovratna sredstva, subvencije in druge ukrepe) ter podali pregled s kontaktnimi informacijami institucij virov financiranja.

Ključne besede: viri financiranja podjetij, skladi tveganega kapitala, poslovni angeli, javni razpisi, subvencije

ABSTRACT

Economic and social changes, overall technological development and other changes influence the business, competition and existence of companies. All this is reflected in financing as well – on the side of the offer as well as on the side of seekers of resources. Financing is considered as one of the key business functions of the company: it ensures a smooth course of business and development of the company. Financing is particularly important in the early phases of the company development, especially because of their big influence on the whole national economy. In the past few years, small and medium sized companies have had troubles with getting resources that come from high transaction costs when getting finance sources, lack of source of information about risks, etc.

Lenders in general evaluate financing small and medium sized companies as risky. Companies decide between two forms of financing – proprietary (share capital, shares, own resources) and debt sources (bank credits and bonds, mortgage loans, factoring, leasing, franchising, etc.). Which source of the proprietary capital the company decides to use depends on the phase of the development in which the company is or reasons why it needs a capital. In general in Slovenia, new small companies decide for financing with proprietary sources. In later phases they mostly finance with loans from commercial banks or with retained profits. Popular form of financing is also venture capital that enables, promotes and supports development and growth of business ideas, innovations from the start to the final realisation on the market. Another form is business angels, which are represented by informal, individual investors – rich individuals that are prepared to put a part of their assets into risky businesses. Small and medium sized companies demand, in each phase of their life cycle, specific measures, as well as special attention throughout their whole period of functioning. With their start and growth, they seek help through different means such as public tenders, subventions, grants, etc.

In this contribution we will make a detailed review of the providers of funds of venture capital in Slovenia, introduce the Club of Business Angels and government measures for support with start and growth of MSP (grants, subventions and others), as well as give a review with contact information from institutions of financing sources.

Key words: company financing sources, funds of venture capital, business angels, public tenders, subventions

KAZALO VSEBINE

1.	UVOD.....	5
2.	VIRI FINACIRANJA PODJETIJ.....	6
2.1.	Dolžniški viri financiranja podjetja	7
2.1.1.	Factoring	7
2.1.2.	Leasing.....	9
2.2.	Lastniški viri financiranja podjetja	10
3.	TVEGANI KAPITAL	12
3.1.	Financiranje s tveganim kapitalom	12
3.2.	Skladi tveganega kapitala	13
4.	SKLADI IN NALOŽBE TVEGANEGA KAPITALA V SLOVENIJI	14
5.	POSLOVNI ANGELI	22
5.1.	Poslovni angeli v Sloveniji	22
6.	UKREPI ZA PODORO ZA ZAGON IN RAZVOJ PODJETIJ	23
6.1.	Vavčerski sistem podpore rasti in razvoju in vavčersko usposabljanje.....	23
6.2.	Sredstva za zagon podjetja - Javni razpis P2 - za sofinanciranje zagona podjetij v subjektih inovativnega okolja v letu 2010 (P2)	24
6.3.	Produkt P1 - Garancije Sklada za bančne kredite s subvencijo obrestne mere..	25
6.4.	VALOR – spodbujanje procesa komercializacije znanja	25
6.5.	Razvojni centri slovenskega gospodarstva	25
6.6.	Lastniško financiranje – tvegani kapital, mezzanin krediti.....	26
6.7.	Dodeljevanje finančnih spodbud za tuje neposredne investicije (Javni razpis za spodbujanje tujih neposrednih investicij v Republiki Sloveniji v letih 2010 in 2011).	26
6.8.	Razvojni centri slovenskega gospodarstva	26
6.9.	Podpora reševanju in prestrukturiranju podjetij.....	26
6.10.	Subvencija za samozaposlitev	27
6.11.	Start up kredit Nove KBM.....	28
7.	KONTAKTNI PODATKI INSTITUCIJ VIROV FINACIRANJA V RS.....	29
8.	SKLEP.....	31
9.	UPORABLJENI VIRI IN LITERATURA	32

KAZALO SLIK

Slika 1:	Proces faktoringa.....	8
Slika 2:	Oblike lastniškega financiranja podjetij.....	10
Slika 3:	Temeljni viri financiranja v razvoju MSP podjetij.....	11
Slika 4:	Struktura sklada tveganega kapitala.....	13
Slika 5:	Tabela finančnih ukrepov MG za podporo podjetjem glede posamezne faze razvoja podjetja.....	23

1. UVOD

Večina podjetij se v današnjem času, ki ga je zaznamovala nedavna gospodarska kriza, bojuje za obstanek na trgu. Gospodarske in socialne spremembe ter vsesplošen tehnološki napredek pred podjetja predstavljajo velik izziv, kako se nanje odzvati za uspešen preboj med globalno konkurenco. Vse te spremembe se med drugim odražajo tudi v financiranju podjetij.

Financiranje velja za eno temeljnih poslovnih funkcij podjetja, ki omogoča nemoten potek poslovanja in razvoj podjetja. Financiranje je predvsem pomembno v zgodnjih fazah razvoja podjetja, predvsem zaradi njihovega velikega vpliva na celotno narodno gospodarstvo.

Predvsem mala in srednje velika podjetja se v zadnjih letih srečujejo s težavami pri pridobivanju finančnih sredstev, ki izhajajo iz visokih transakcijskih stroškov pri pridobivanju finančnih virov, pomanjkanju virov informacij o tveganju itd. Posojilodajalci v splošnem ocenjujejo financiranje MSP kot tvegano (nihanje uspešnosti, majhni trgi, majhno število kupcev).

Podjetja imajo na razpolago različne vire financiranja, čeprav je gospodarska kriza dolžniške vire financiranja dodobra okrnila in zaostila njihove pogoje. Odločiti se morajo med lastnimi in zunanjimi viri oziroma med dolžniškimi in lastniškimi viri. Med najpomembnejše vire financiranja (predvsem MSP) vsekakor spada tvegani kapital. Skladi tveganega kapitala zapolnjujejo vrzel med začetnim stanjem, ko se MSP financirajo z lastnimi prihranki in stanjem, ko so podjetja dovolj finančno trdna, da se že lahko financirajo z bančnimi krediti.

2. VIRI FINACIRANJA PODJETIJ

V osnovi ločimo dolžniško (zunanji investitor posodi denar v zameno za obresti) in lastniško (investitor pridobi lastniški delež v podjetju) financiranje.

Dolžniški viri financiranja so tisti viri financiranja, kjer si denar izposodite, mesečno odplačujete in za to plačujete določeno obrestno mero. Najpogostejše oblike med dolžniškimi viri so krediti (dolgoročni in kratkoročni), lizingi in druge vrste posojil. Po navadi velja, da novoustanovljena podjetja to obliko financiranja težko dobijo, saj za to potrebujejo ustrezne bonitete, zgodovino poslovanja in potrebno je imeti garancijo v obliki sredstev podjetja ali osebnih sredstev. Zato je bolj praktično in lažje poseči po lastniških virih financiranja.

Lastniški viri financiranja so najcenejša sredstva, ker se z njimi ne bremeni denarnega toka in so najcenejša sredstva po stroških in glede nadzora nad sredstvi. Z lastnim investiranjem v podjetje podjetnik potencialnim investitorjem dokazuje, da verjame v svoje podjetje. Po drugi strani pa to s seboj prinese veliko tveganja, saj podjetnik postane odvisen od podjetja. Tako na primer ob propadu podjetja lahko izgubi večino ali celoten vložen denar v podjetje.

Najpogostejše oblike lastniškega financiranja po definiciji 4F so (Kos, 2011):

- **F**ounders (ustanovitelji),
- **F**amily (družina),
- **F**riends (prijatelji) in
- **F**ools (naivneži).

Družina in prijatelji so zelo pogost vir financiranja, saj po navadi tovrstni investitorji podjetniku zaupajo, ker ga dobro in dolgo poznajo. Po navadi gre za manjše vsote denarja, ki pomagajo pri zagonu podjetja. S tem pa član družine ali prijatelj, ki denar vloži, dobi tudi status lastnika v podjetju in s tem povezane pravice.

Med pomembne vire financiranja vključujemo tudi **vlagatelje tveganega kapitala**, med katerimi ločimo poslovne angele, poslovne banke, razne družbe in podjetja, ki se s tem ukvarjajo. Skupna lastnost teh vlagateljev je, da so pripravljena tvegati svoj kapital z namenom povečanja svojih sredstev.

Poslovni angeli so po navadi uspešni podjetniki oziroma poslovneži, ki so ustanovili uspešno podjetje ali celo več uspešnih podjetij in so pripravljene del svojega kapitala investirati v dobre podjetniške ideje/projekte. Poslovni angeli pomagajo tudi s svetovanji s svojim podjetniškim znanjem in izkušnjami. Poslovni angel je partner podjetja in je torej udeležen v dobičku podjetja in morebitni izgubi.

Poslovne banke so vir kratkoročnih denarnih sredstev, za katera po navadi podjetnik ponudi jamstvo. Pri višini posojila banke upoštevajo namen financiranja, način odplačevanja, obrestno mero, zahtevana zavarovanja, možne sankcije itd.

Subvencije ali subvencionirani krediti so priljubljena možnost financiranja, zlasti subvencije za mlade podjetnike, start-upe in ženske podjetnice. Za subvencioniranje je značilno, da so obrestne mere zelo ugodne in poleg denarnih sredstev vam omogočijo tudi podjetniška svetovanja (Drnovšek 2007, str. 130).

2.1. Dolžniški viri financiranja podjetja

Financiranje podjetij s pomočjo dolžniških virov je s pojavom gospodarske krize precej zamrlo. Predvsem podjetja v začetnih fazah razvoja oziroma mlada podjetja se soočajo z nezmožnostjo pridobivanja kreditov, ker so banke povečale stopnjo previdnosti pri podeljevanju kreditov pravnim osebam.

Za dolžniške vire je značilno, da se plačujejo določene obresti za izposojen denar, seveda pa se vrača tudi glavnica, njihove glavne značilnosti pa so (JAPTI 2008):

- majhna delitev tveganja;
- obremenjevanje denarnega toka podjetja;
- lastništvo ostaja enako;
- vedno je prisotno ustrezno zavarovanje; in
- dodana vrednost je majhna.

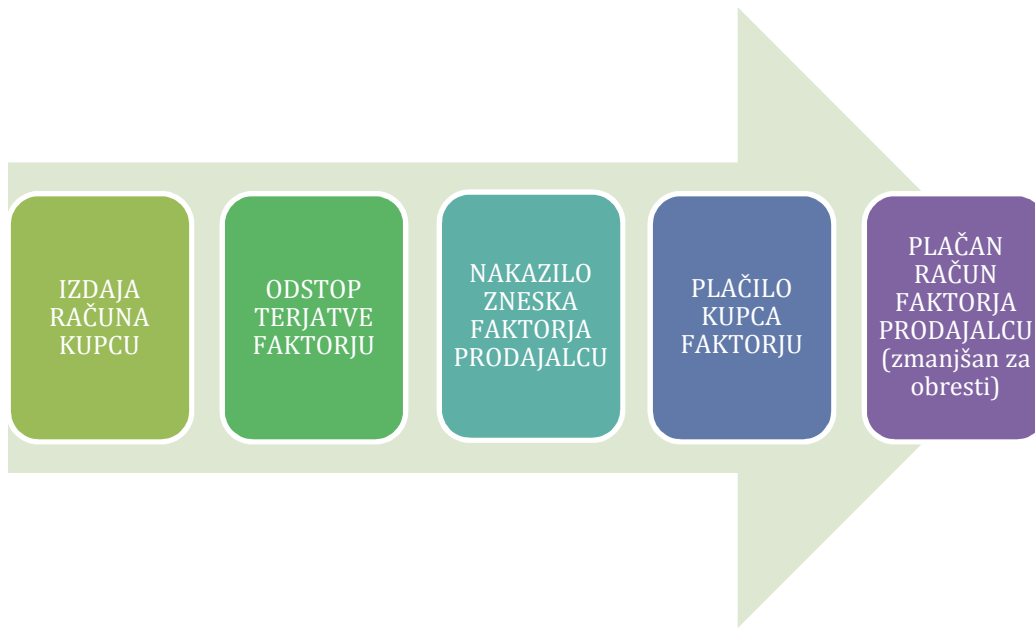
Najpogostejša oblika dolžniškega financiranja so krediti banke, poznamo pa še tudi druge oblike dolžniškega financiranja kot so obveznice, hipotekarni krediti, faktoring, lizing in franšizing.

2.1.1. Faktoring

Malim in srednje velikim podjetjem (MSP) ter hitro rastočim podjetjem je med dolžniškimi viri zanimiv faktoring, s katerim financirajo rast obsega poslovanja in odpravljajo tveganje neplačil s strani kupcev. Faktoring ali odkup terjatev je finančna storitev, ki podjetjem omogoča financiranje poslovanja z odkupom nezapadlih terjatev (JAPTI 2008).

Faktorinška podjetja ponujajo podjetjem zavarovanje pred tveganjem neplačila, financiranje poslovanja in unovčevanje ter izterjavo terjatev in še druge dodatne storitve. Podjetja se prek faktoringa zavarujejo pred slabimi terjatvami doma in v tujini. Faktor prevzame tveganje neplačila kupcev in se zaveže, da terjatev podjetju poravna v določenem roku in pod določenimi pogoji, če kupec ne poravna računa. Faktorinška podjetja tudi financirajo poslovanje teh podjetij, kar poteka drugače kot pri bankah. Faktor podjetju denarna sredstva odobri iz odstopljenih terjatev, kar je alternativa bančnim posojilom. Faktor pri tem zaračunava provizije in obrestne mere (Vozel 2005).

Slika : Proces faktoringa

Factoring poteka po naslednjih korakih (Vozel 2005):

1. Prodajalec proda in dobavi kupcu blago ali storitev in mu izda račun.
2. Prodajalec (takoj po dobavi) odstopi terjatev faktorju, mu izroči kopijo računa in odstopno izjavo, ki jo podpišeta prodajalec (odstopnik terjatev) in kupec (dolžnik).
3. Faktor lahko prodajalcu že naslednji dan nakaže dogovorjeni znesek, zmanjšan za faktorinško provizijo.
4. Ob dospelosti terjatve kupec plača blago ali storitev z nakazilom na račun faktorja.
5. Faktor poročuna plačilo za odstopljeno terjatev, znesek pa zmanjša za obresti na uporabljeno financiranje.

2.1.2. Leasing

Leasing je pogodbeno razmerje, kjer leasing dajalec (lastnik opreme) po naročilu leasing jemalca (uporabnik) kupi predmet leasinga in mu ga izroči v uporabo. Beseda »leasing« je angleška izpeljanka besede »to lease« kar pomeni »dati v najem«.

Leasing dajalec v času trajanja pogodbe ostane pravni lastnik, leasing jemalec pa mu za uporabo predmeta leasinga plačuje pogodbeno dogovorjen (mesečni) obrok. S plačilom zadnjega obroka jemalec leasinga postane pravni lastnik predmeta leasinga (JAPTI 2008).

Poznamo več vrst leasinga, podjetja pa se najpogosteje poslužujejo naslednjih dveh alternativ (NLB Leasing 2011):

- a) **Finančni oz. kapitalni leasing:** je najpogostejša oblika leasinga, primerna tako za fizične kakor pravne osebe. Jemalec leasinga se že ob sklepu pogodbe odloči, da želi na koncu odplačilne dobe z odkupom lastniške opcije postati pravni lastnik predmeta pogodbe (avtomobila, stanovanja, hiše, plovila, itd.). Pravni lastnik predmeta pogodbe do poplačila vseh anuitet ter odkupne opcije pa je leasingodajalec.
- b) **Operativni oz. storitveni, poslovni leasing:** je namenjen tistim strankam, ki jih zanima predvsem uporaba, ne pa tudi nakup predmeta pogodbe. Običajno se za to obliko leasinga odločajo pravne osebe in podjetni posamezniki, ki imajo možnost prilagoditi višino mesečnih najemnin. Ob izteku pogodbe lahko najem podaljšajo, predmet pogodbe vrnejo ali odkupijo.

2.2. Lastniški viri financiranja podjetja ¹

Lastniški vire financiranja za zagon in razvoj podjetij delimo v splošnem na:

- lastna sredstva ustanovitelja, sorodnikov, prijateljev ali sodelavcev;
- zadržani dobiček, amortizacijo, rezervacije;
- formalne finančne vire finančnih institucij, specializiranih za lastniške oblike financiranja podjetij (skladi ali družbe tveganega kapitala);
- neformalne finančne vire bogatih posameznikov t.i. poslovnih angelov;
- alternativne borze, specifične za MSP, ali zaprto prodajo delnic (prodaja izven borze); in
- mezzanin oblike financiranja (navidezni lastniški kapital).

Mezzanin kapital je oblika dolžniškega kapitala, za katerega je značilno, da v primeru nepopolnega ali nepravočasnega vračila s strani posojilojemalca konvertira v lastniški kapital. Navidezni lastniški kapital, ki ga vlagatelji investirajo v začetne razvojne faze podjetja.

Slika : Oblike lastniškega financiranja podjetij

Vir: Pfeifer 2008

Katerega vira lastniškega kapitala se podjetje odloči posluževati, je odvisno od faze razvoja, v kateri se podjetje nahaja, ali namenov, zaradi katerih kapital potrebuje. Glede na podatke Evropske komisije ločimo 5 faz investiranja z lastniškim kapitalom in sicer:

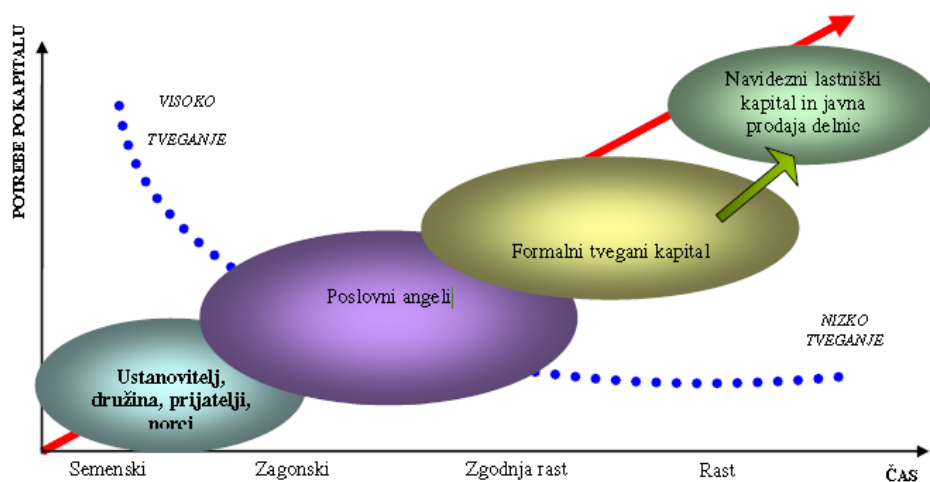
- 1) Semenska faza: financiranje se zagotovi za proučevanje, presojo in razvoj začetnega koncepta pred zagonsko fazo.
- 2) Zagonska faza: financiranje za razvoj proizvodov in začetno trženje, zagotovljeno podjetjem, ki še niso prodala svojih proizvodov ali storitev na trgu in še ne ustvarjajo dobička. Zagonska in semenska faza sta začetni fazi.

¹ To podglavje je povzeto po viru: Pfeifer 2008, str. 7-10

- 3) Razširitvena faza: financiranje za širitev in razvoj podjetja, za namene povečanja proizvodne zmogljivosti, razvoja trga ali proizvoda ali zagotavljanja dodatnega obratnega kapitala.
- 4) Faza zamenjave kapitala (nadomestni kapital ali sekundarni nakup): pomeni nakup obstoječih delnic v podjetju od druge zasebne organizacije za naložbe lastniškega kapitala ali drugega delničarja oziroma delničarjev.
- 5) Faza odkupa podjetja (kapital za odkup podjetja): pomeni odkup podjetja od trenutnih delničarjev, vsaj kontrolnega deleža lastniškega kapitala podjetja, tako da se prevzamejo njihova sredstva in operacije s pogajanjem ali ponudbo v javnem razpisu.

V Sloveniji se v glavnem za financiranje z lastniškimi viri odločajo nova mala podjetja. V kasnejših fazah pa se v glavnem financirajo s krediti komercialnih bank ali z zadržanim dobičkom. Spodnja slika nam prikazuje vire financiranja glede na življenjsko fazo podjetja in potrebo po kapitalu.

Slika : Temeljni viri financiranja v razvoju MSP podjetij

Vir: Pfeifer 2008

3. TVEGANI KAPITAL

Glede na Zakon o družbah tveganega kapitala (ZDTK) predstavljajo tvegani kapital lastniške naložbe v gospodarske družbe, s katerih vrednostnimi papirji se ne trguje in se ni trgovalo na organiziranem trgu ter katerih vrednostni papirji se vlagajo po načelu aktivnega upravljanja v obliki:

- povečanja osnovnega kapitala z vložki ali
- ustanovitve gospodarske družbe.

Tvegani kapital omogoča, spodbuja in podpira razvoj in rast podjetniških idej, inovacij od začetka do končne realizacije na trgu. Tvegani kapital je v podjetje vloženi kapital in pomeni vire financiranja za podjetja v začetni ali razvojni fazi ter za nove tvegane posle in nastopi takrat, ko je podjetje v situaciji, ko ne more pridobiti novih oblik virov financiranja oziroma ti niso dostopni (Robnik 2006, 148-149).

3.1. Financiranje s tveganim kapitalom

Podjetje, ki se odloči finančne vire poiskati v skladih tveganega kapitala, mora dobro poznati cilje skladov tveganega kapitala, njihovo filozofijo in procese. Cilj investorjev tveganega kapitala je v prvi vrsti ustvarjanje dobička, poleg tega pa motivi investorjev izhajajo tudi iz:

- interesa po pridobitvi lastniškega deleža;
- razpršitve portfelja;
- ekonomskega razvoja gospodarstva/regije;
- tehnološkega transferja;
- donosa;
- itd.

Seveda pa naložbe financerjev tveganega kapitala zahtevajo določene izkušnje, znanje in sposobnosti tveganj – njihova nagrada so visoki kapitalski dobički. Tvegani kapital se zbira v investicijskih skladih, katerih interes je, da vložijo tvegani kapital v nova in rastoča podjetja, v katerih želijo imeti lastništvo glede na višino vložnega kapitala (Robnik 2006, 148-149). Minimalna vrednost udeležbe vlagatelja v družbe tveganega kapitala je 50.000 evrov, udeležba mora biti vplačana v denarju.

Tvegani kapital se vlaga v podjetja z namenom (ZDTK 2007):

- financiranja razvoja začetnega koncepta poslovnega modela podjetja (semenski kapital);
- financiranja razvoja izdelkov ali storitev in začetnega trženja (zagonski kapital);
- financiranja nadaljnega razvoja podjetja za povečanje proizvodnih zmogljivosti; razvoj trga, izdelkov ali storitev in zagotavljanje dodatnega obratnega kapitala (razširitveni kapital).

3.2. Skladi tveganega kapitala

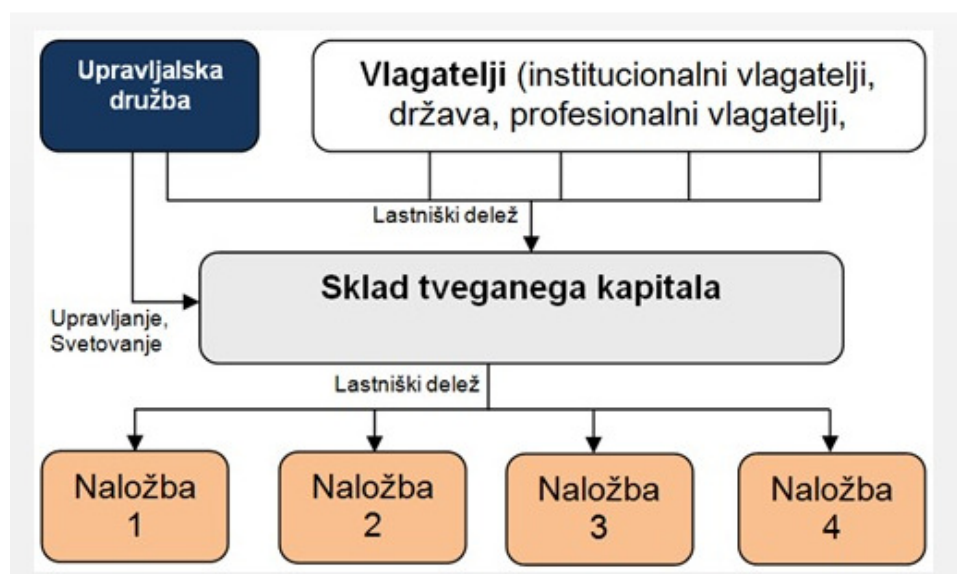
Skladi tveganega kapitala so zaprte oblike skladov v katere investirajo banke, pokojninske in druge finančne inštitucije ter bogati posamezniki z namenom plemenitenja premoženja ob pričakovanih višjih donosih. Sklad tveganega kapitala je pravna oseba, katere lastniki so vlagatelji kapitala. Sklad tveganega kapitala lahko, skladno z veljavno zakonsko ureditvijo, upravlja zgolj ločena upravljavska družba, katere naloga je iskanje in izbor primernih naložb, vsi postopki povezani z investiranjem v posamezno naložbo, aktivno upravljanje naložb s ciljem čim večjega povečanja vrednosti naložb ter v kasnejši fazi odprodaja naložb (Taxgroup 2011a).

Upravljavna družba je praviloma tudi sama lastniško udeležena v skladu tveganega kapitala, s čimer je zagotovljeno, da so cilji upravljavske družbe dejansko poenoteni s cilji vlagateljev.

Skladi tveganega kapitala investirajo običajno zneske od 500.000 evrov pa do nekaj milijonov evrov. Skladi se med seboj razlikujejo po naložbeni politiki, v katere panoge vlagajo, v kakšna podjetja itd. Običajno vstopajo v podjetja v kasnejših fazah kot poslovni angeli, kar je razvidno tudi iz Slike 2.

Skladi tveganega kapitala podjetnikom pomagajo tudi s pravnimi in finančnimi znanji, mrežami strokovnjakov in drugih posameznikov, ki lahko pomagajo pri rasti in razvoju podjetja. Katere ponudnike skladov tveganega kapitala imamo v Sloveniji, si bomo pogledali v naslednjem poglavju.

Slika : Struktura sklada tveganega kapitala

Vir: Taxgroup 2011a

4. SKLADI IN NALOŽBE TVEGANEGA KAPITALA V SLOVENIJI

V Sloveniji imamo glede na podatke Ministrstva za gospodarstvo, registrirane naslednje delujoče sklade oz. družbe tveganega kapitala²:

Prvi sklad, družba tveganega kapitala, d.o.o.

Naziv	Prvi sklad, družba tveganega kapitala, d.o.o.
Upravljavška družba	RSG Kapital, družba za upravljanje tveganega kapitala, d.o.o.
Sedež	Tehnološki park 21, Ljubljana
Internet	http://www.rsg-capital.si/

Kontaktne podatki

Ime	Jure Mikuž
Telefon	+38616203300
E-pošta	info@rsg-capital.si

RSG Kapital, upravljanje tveganega kapitala, d.o.o. zapolnjuje kapitalsko vrzel, s katero se soočajo podjetja, ko presežejo zmožnosti lastnega financiranja razvoja svojih podjetij in preden dosežejo fazo, ko postanejo kompetenten sogovornik pri tradicionalnih ponudnikih dolžniškega kapitala. Podjetje nudi storitve na področju tveganega kapitala za podjetja v zgodnjih fazah razvoja.

Glavne storitve institucije:

- Pridobivanje investitorjev
- Finančno svetovanje in analize
- Pridobivanje finančnih sredstev prek nacionalnih in evropskih razpisov
- Iskanje partnerjev pri razvoju novosti pri proizvodnji, pri poslovanju
- Pomoč pri oblikovanju strategije razvoja ideje, novosti
- Organizacijska pomoč
- Managerska pomoč

² To poglavje povzemamo po viru: Portal Imam idejo

Sklad tveganega kapitala Taxgroup, družba tveganega kapitala, d.o.o.

Naziv	Sklad tveganega kapitala Taxgroup, družba tveganega kapitala, d.o.o.
Upravljavška družba	Taxgroup finančne storitve d.o.o.,
Sedež	Litostrojska 52, Ljubljana
Internet	www.taxgroup.si in http://dtk.taxgroup.si/si/o-skladu-tg-dtk/
Kontaktne podatki	
Telefon	+38613603040
E-pošta	office@taxgroup.si

Družba sklad tveganega kapitala Taxgroup, družba tveganega kapitala, d.o.o. je ustanovljena in deluje v skladu z določili Zakona o družbah tveganega kapitala. Sklad upravlja družba Taxgroup finančne storitve d.o.o. Organi sklada Taxgroup DTK so poleg zakonitega zastopnika, ki ga predstavlja upravljavška družba, še nadzorni svet, ki opravlja nadzorno funkcijo nad delovanjem sklada, in neodvisni naložbeni odbor, ki ima posvetovalno vlogo pri izboru in upravljanju naložb.

Družba Sklad tveganega kapitala Taxgroup, družba tveganega kapitala, d.o.o., je pridobila status družbe tveganega kapitala skladno z Zakonom o družbah tveganega kapitala z dnem vpisa v sodni register, in sicer na podlagi odločbe Ministrstva za gospodarstvo z dne 20.1.2010. Sklad tveganega kapitala sme svoja sredstva vlagati izključno v mala in srednje velika podjetja. Cilj sklada je oplemenitenje investiranega kapitala in doseganje dobičkov z investiranjem v različne naložbene priložnosti pretežno v Sloveniji.

Tovrstno investiranje bo skladu omogočalo pridobitev lastniškega deleža v podjetjih, za katera bo upravljavec sklada ocenil, da imajo visok potencial ustvarjanja dodane vrednosti za vlagatelje. Naložbe sklada se bodo določile na podlagi lastnih vrednotenj tržne in strateške vrednosti. Trajanje Sklada tveganega kapitala Taxgroup je omejeno na 12 let.

DTK Murka, družba tveganega kapitala, d.o.o.

Naziv	DTK Murka, družba tveganega kapitala, d.o.o.
Upravljavška družba	UD-upravljavška družba, d.o.o.
Sedež	Slomškova 8, Ljubljana
Internet	http://www.murka.si

Kontaktne podatki

Ime	Daniel Viljevac, direktor
Telefon	+38659035372
E-pošta	daniel.viljevac@dtkmurka.si

Ime	Ines Zorič, tajništvo
Telefon	+38659050990
E-pošta	pisarna@dtkmurka.si

Ime	Uroš Glavan, investicijski manager
Telefon	+38659041376
E-pošta	uros.glavan@dtkmurka.si

DTK Murka, družba tveganega kapitala, d.o.o je bila ustanovljena v letu 2010 z namenom vlaganja tveganega kapitala in navideznega lastniškega kapitala (mezzanin) v ciljna mikro, mala in srednja velika podjetja (MSP). Cilj ustanoviteljev družbe je izvajanje naložb tveganega kapitala v ciljna MSP, ter ustvariti čim višji donos ob sprejemljivem tveganju tako na nivoju posamezne naložbe kot tudi na nivoju investorjev v družbo tveganega kapitala.

Glavne storitve institucije:

- Vodenje projekta
- Pomoč pri oblikovanju strategije razvoja ideje, novosti
- Izdelava poslovnega načrta
- Finančno svetovanje in analize
- Pridobivanje investorjev
- Davčno in računovodsko svetovanje
- Pridobivanje finančnih sredstev prek nacionalnih in evropskih razpisov

META Ingenium, družba tveganega kapitala, d.o.o.

Naziv	META Ingenium, družba tveganega kapitala, d.o.o.
Upravljalvska družba	Zernike Meta Ventures S.p.a.
Sedež	Teslova 30, Ljubljana
Internet	http://www.meta-group.com

Kontaktne podatki

Ime	Nina Mazgan
Telefon	+38616203360
E-pošta	n.mazgan@meta-group.com
Ime	Jaša Jurečič
Telefon	+38616203360
E-pošta	j.jurecic@meta-group.com

Meta Group pomaga start-up podjetjem z naslednjimi storitvami:

- Poslovna ocena (evaluacija tržnih potencialov inovacije)
- Poslovni razvoj (strateški razvoj podjetja)
- Poslovno pospeševanje (iskanje mesta na mednarodnem trgu, povezovanje s strateškimi partnerji)
- Finančni viri (pridobivanje finančnih virov mednarodnih investitorjev in priprava podjetja za nastop pred investitorji tveganega kapitala)

Glavne storitve institucije:

- Pridobivanje investitorjev
- Pridobivanje finančnih sredstev prek nacionalnih in evropskih razpisov
- Mednarodno povezovanje
- Iskanje partnerjev pri razvoju novosti pri proizvodnji, pri poslovanju
- Pomoč pri oblikovanju strategije razvoja ideje, novosti
- Marketinška pomoč
- Finančno svetovanje in analize

Ostale storitve institucije:

Možnost investiranja iz Sklada tveganega kapitala - META Ingenium, sklad tveganega kapitala d.o.o.

Vse panoge institucije:

- Svetovalna dejavnost
- Finančne storitve
- Izobraževanje

Sklad poslovnih angelov, družba tveganega kapitala, d.o.o.

Naziv	Sklad poslovnih angelov, družba tveganega kapitala, d.o.o.
Upravljalvska družba	VENTURELAB, podjetniško in poslovno svetovanje, d.o.o.
Sedež	Železna cesta 18, Ljubljana
Internet	http://www.poslovniangeli.si

Kontaktne podatki

Ime	Blaž Kos
Telefon	+38613070933
E-pošta	kos@poslovniangeli.si

Poslovni angeli Slovenije je prvo formalno združenje najboljših slovenskih poslovnežev, kot so Branko Drobnak, Janez Škrabec, Jože Mermal itn., ki so pripravljene investirati v mlada in perspektivna podjetja do 300.000€. Poleg finančne investicije poslovni angeli v podjetja vložijo tudi vso svoje znanje, izkušnje in socialni kapital. Poslovni angeli vlagajo v mlada in perspektivna podjetja z inovativno idejo, osredotočenim in izvršnim managementom ter potencialno strategijo izhoda.

Glavne storitve institucije:

- Pridobivanje investorjev
- Finančno svetovanje in analize
- Izdelava poslovnega načrta
- Pomoč pri oblikovanju strategije razvoja ideje, novosti

STH Ventures, družba tveganega kapitala, d.o.o.

Naziv	STH Ventures, družba tveganega kapitala, d.o.o.
Upravljavška družba	S.T. HAMMER, družba za investicije, d.o.o.
Sedež	Šubičeva ul. 3, Ljubljana
Internet	http://www.sth.si

Kontaktne podatki

Ime	Rok Habinc
Telefon	+38659074790
E-pošta	sthventures@sth.si

STH Ventures, družba tveganega kapitala, d.o.o. je v letu 2010 ustanovljena družba tveganega kapitala. STH Ventures DTK je ustanovila družba S.T. Hammer, družba za investiranje, d.o.o., ki je tudi njen zakoniti zastopnik in upravljavška družba (UD DTK).

S sredstvi STH Ventures DTK upravlja skupina prekaljenih investicijskih menedžerjev z dolgoletnimi izkušnjami vodenja naložb v družbe, sklade, nepremičnine in tudi investicije tveganega kapitala, v Sloveniji in tujini. Vodstvo STH Ventures DTK ima vsa potrebna ekonomska, finančna, pravna in poslovna znanja in izkušnje, ki so potrebne za vodenje družbe tveganega kapitala. Vodstvo ima tudi razvejano široko mrežo poslovnih partnerjev, strokovnih sodelavcev in priznanih ekspertov z najrazličnejših področij, ki bodo po potrebi sodelovali pri iskanju, oceni in spremljanju družb, v katere bo STH Ventures DTK vlagala svoja sredstva.

Glavne storitve institucije:

- Pomoč pri oblikovanju strategije razvoja ideje, novosti
- Finančno svetovanje in analize
- Pridobivanje investorjev
- Mednarodno povezovanje
- Vodenje projekta

P.E.N. Prva energijska naložba, družba tveganega kapitala d.o.o.

Firma	P.E.N. Prva energijska naložba, družba tveganega kapitala d.o.o.
Upravljavška družba	K 8, Informacijske rešitve d.o.o.
Sedež	Tehnološki park 20, 1000 Ljubljana
Internet	http://www.first-energy-venture.com/
Kontaktne podatki	
Ime	Damijan Korošec, direktor
Telefon	+38617298386
E-pošta	info@k-8.si

P.E.N., Prva energijska naložba, družba tveganega kapitala d.o.o., je prvi slovenski sklad tveganega kapitala, ki je specializiran za naložbe v energetiko. Panoga energetike je vse bolj privlačna zaradi dolgoročne zaveze Evropske unije t.i. »zeleni energiji« in zaradi izčrpavanja zalog fosilnih goriv. Alternativni obnovljivi viri energije bodo v prihodnje v vse večji meri nadomeščali konvencionalne vire energije.

Sklad je bil ustanovljen z namenom, da dobrim idejam in obetavni podjetniški ekipi omogočijo možnost uspeha. Naložbena politika je usmerjena v podjetniške ideje in podjetja v zgodnjih fazah razvoja z nadpovprečnim potencialom rasti v prihodnjih letih. Sklad P.E.N., Prva energijska naložba je velik 7,5 mio EUR.

Poleg financiranja s tveganim kapitalom ponujajo mladim podjetjem in projektom mentorstvo, dolgoletne izkušnje in znanja s področja financ, podjetništva in tehnologije, pomoč pri razvijanju idej, snovanju poslovnega načrta in finančnih analizah ter povezovanju s tujimi trgi. Strokovnjaki imajo široko mrežo poznanstev, preko katerih se odpirajo dodatne možnosti uspeha.

Za podjetja, v katera kapitalsko vstopijo, skrbijo s t.i. aktivnim upravljanjem: skrbijo za pravno in finančno urejenost, pomagajo pri razvijanju in oblikovanju ciljev ter strategij, idej ter poslovnega modela, zagotavljajo razvejano socialno mrežo strokovnjakov, povežejo podjetje s strateškimi partnerji, pomagajo pri internacionalizaciji podjetja, povezovanju s prvimi kupci, iskanju dodatnih virov financiranja ter pri prodaji podjetja.

Metuzalem, družba tveganega kapitala, d.o.o.

Firma	Metuzalem, družba tveganega kapitala, d.o.o.
Upravljaljska družba	Pro Contus, poslovne storitve, d.o.o.
Sedež	Kotnikova ul. 14, Ljubljana

Vzpon, družba tveganega kapitala, d.o.o.

Naziv	Vzpon, družba tveganega kapitala, d.o.o.
Upravljaljska družba	Horizonte Venture Management d.o.o.
Sedež	Teslova 30, Ljubljana

SCS, družba tveganega kapitala, d.o.o.

Naziv	SCS, družba tveganega kapitala, d.o.o.
Upravljaljska družba	MPE, družba za svetovanje in storitve, d.o.o.
Sedež	Rečiška 11, 4620 Bled

5. POSLOVNI ANGELI

Poslovni angeli so neformalni, individualni investitorji – bogati posamezniki, ki so pripravljene del svojega premoženja vložiti v tvegane posle. Poslovni angeli sami izbirajo, v koga oziroma katero podjetje bodo investirali svoj denar in sicer glede na panoge v katerih imajo sami izkušnje. Poleg investiranega denarja podjetju tudi svetujejo in pomagajo s svojim znanjem in izkušnjami. Poslovni angeli se med seboj lahko povezujejo in tvorijo skupino investitorjev. V podjetje najpogosteje vstopajo v začetnih fazah razvoja MSP in poslovni angel vstopi v podjetje sam. Medtem ko se pri skladih tveganega kapitala, kjer je denar investiran iz sklada, ne ve, kdo je investitor.

Glavna razlika med poslovnimi angeli in tveganim kapitalom je predvsem v (JAPTI 2008):

- fazi vstopa v podjetje - običajno najprej vstopijo poslovni angeli,
- v višini investicije;
- v dodani vrednosti;
- stopnji tveganja;
- in načinu financiranja.

5.1. Poslovni angeli v Sloveniji

Poslovni angeli Slovenije predstavljajo prvo formalno združenje najboljših slovenskih poslovnežev, ki so pripravljene investirati v mlada in perspektivna podjetja z inovativno idejo, osredotočenim in izvršnim managementom ter potencialno strategijo izhoda.

Poslovni angeli so podjetnikom poleg potrebne finančne investicije pripravljene pomagati tudi s svojim znanjem, izkušnjami in socialnim kapitalom pri hitrejši in učinkovitejši rasti podjetja. Podjetnikom začetnikom omogočajo dostop do več kot 40 najuglednejših investitorjev v Sloveniji, realno oceno poslovnega načrta, poslovna izobraževanja, znanje o gradnji podjetij, učinkovit in hiter proces investiranja, hitrejši dostop do skladov tveganega kapitala itd.

Klub je namenjen vsem drznim podjetnikom, ki bodo z ustrezno investicijo in poslovnimi kontakti zgradili hitro rastoče regionalno ali globalno podjetje, s ciljem postati eno izmed vodilnih v svoji panogi ali niši. Zaželeni so podjetniški projekti v začetnih fazah, ki imajo jasno opredeljeno idejo v okviru dobro sestavljenega poslovnega načrta in spodoben tim.

Glavne storitve institucije:

- Pridobivanje investitorjev.
- Finančno svetovanje in analize.
- Izdelava poslovnega načrta.
- Pomoč pri oblikovanju strategije razvoja ideje, novosti.

6. UKREPI ZA PODORO ZA ZAGON IN RAZVOJ PODJETIJ ³

Mala in srednje velika podjetja v vsaki fazi življenjskega cikla zahtevajo specifične ukrepe in skozi celotno obdobje delovanja tudi posebno pozornost. Pri njihovem zagonu in rasti jim pomoč na državni ravni nudi Ministrstvo za gospodarstvo samo ali prek svojih izvajalskih institucij Javne agencije za podjetništvo in tuje investicije (JAPTI) ter Slovenskega podjetniškega sklada (SPS). Oboji želijo s svojimi ukrepi izboljšati podjetniško kulturo, ustvariti učinkovito in popolno podporno okolje, povečati vlaganja v razvoj in s tem povezane naložbe, izboljšati povezovanje gospodarstva, ustvariti učinkovito okolje za razvoj in inovacije ter zagotoviti ugodne in tudi posebne finančne vire (MG 2010, str. 3). V spodnji tabeli so prikazani aktualni finančni ukrepi za podporo podjetništvu.

Slika : Tabela finančnih ukrepov MG za podporo podjetjem glede posamezne faze razvoja podjetja

SKLOP UKREPOV	Faza ustanavljanja	Faza start up	Faza razvoja in rasti	Faza prestrukturiranja
FINANČNI INSTRUMENTI V PODORO RASTI IN RAZVOJU	Vavčerski sistem usposabljanja			
		Subvencije za Start Up		
		Prenos RR na trge -VALOR		
		Lastniško financiranje - Tvegani kapital		
		Lastniško financiranje - Mezzanin krediti		
		Vavčerski sistem podpore rasti in razvoju podjetij		
			Razvojne garancije s subvencijo obr.mere	
				Podpora prestrukturiranju podjetij
				Podpora prestrukturiranju panog
				Spodbujanje neposrednih tujih investicij

Vir: MG 2010

6.1. Vavčerski sistem podpore rasti in razvoju in vavčersko usposabljanje

JAPTI želi s tem programom zagotoviti podjetnikom cenovno dostopne svetovalne storitve in usposabljanja. Vavčerski sistem podpore je v zadnjih letih predvsem usmerjen v konkretne potrebe podjetij glede na fazo razvoja. Poleg usposabljanja je na voljo tudi vavčerski sistem svetovalne podpore, ki je usmerjen na ciljne vsebine (mentorski vavčer, inovacijski vavčer, izvozni vavčer za področje internacionalizacije, ipd.) in podjetjem omogoča dostop do potrebnih storitev z jasnim rezultatom, vezanim na razvoj in rast.

³ To poglavje je povzeto po viru MG 2010

6.2. Sredstva za zagon podjetja - Javni razpis P2 - za sofinanciranje zagona podjetij v subjektih inovativnega okolja v letu 2010 (P2) ⁴

Javni razpis za produkt P2 - Sofinanciranje zagona podjetij v subjektih inovativnega okolja vsako leto razpiše Slovenski podjetniški sklad, ki ponuja subvencije za zagon podjetij. Subvencije so namenjene podjetjem v subjektih inovativnega okolja (tehnološki parki, podjetniški inkubatorji in univerzitetni inkubatorji). Subvencije so namenjene spodbujanju ustanovitve in zagona inovativnih, tehnološko naravnanih podjetij.

Inovativno podjetje je podjetje, ki razvija proizvode, procese in storitve ter se na inovativen način odziva na zahteve trgov in se osredotoča na reševanje problemov kupcev. Inovativno podjetje je hkrati tudi podjetje, za katerega je značilna visoka vsebnost znanja v storitvah ali proizvodih, potencial hitre rasti, izobrazba in ekspertno znanje zaposlenih in nastop v globalni tržni niši.

Namen javnega razpisa je uspešen prenos razvojnih idej podjetnih posameznikov in skupin v tržno uspešne podjeme in ustvarjanje novih inovativno naravnanih podjetij s potencialom rasti pri razvoju in komercializaciji proizvodov, procesov in storitev.

Razpis je namenjen podjetjem, za katere je značilna visoka vsebnost znanja v storitvah ali proizvodih, potencial hitre rasti, izobrazba in ekspertno znanje zaposlenih, višja dodana vrednost na zaposlenega in nastop v globalni tržni niši. Sklad želi torej podpirati ciljno skupino podjetij, ki so v najbolj občutljivi razvojni fazi. Subvencije omogočajo podjetjem, ki ne razpolagajo z zadostnimi finančnimi sredstvi hitrejši in intenzivnejši razvoj projektov in s tem izboljšanje finančnega položaja podjetij.

Na razpis se lahko prijavijo mikro, mala in srednje velika podjetja, ki so organizirana kot gospodarske družbe ali samostojni podjetniki posamezniki, in delujejo v subjektih inovativnega okolja. Razpis je namenjen ciljnim skupinam A, B in C. Ciljna skupina A: upravičenci so podjetja, ki delujejo v subjektih inovativnega okolja in prvič kandidirajo na razpisu P2 za sofinanciranje tega projekta. Podjetja morajo biti registrirana do vključno 18.2.2011 in hkrati ne smejo biti registrirana več kot 18 mesecev od dneva vložitve vloge.

Nekaj osnovnih pogojev (poudarek na skupini A / za skupini B in C iz preteklih let veljajo pogoji, prilagojeni predhodnim razpisom):

- Podjetje mora biti ustanovljeno do objave razpisa v uradnem listu.
- Podjetje mora imeti ustrezen poslovni načrt, iz katerega je razvidno, da je pripravljeno na zagon.
- Podjetje mora biti fizično prisotno v subjektu inovativnega okolja (inkubatorju ali tehnološkem parku).
- Podjetje mora imeti najmanj enega zaposlenega na dan določen v razpisnih pogojih.
- Podjetje mora v poslovnem načrtu izkazati zaprto finančno konstrukcijo in razvidno likvidnost za obdobje 3 let.

⁴ Podatke smo pridobili iz vira: Podjetniški sklad

Vse formalno popolne vloge, ki izpolnjujejo pogoje za kandidiranje in so skladne z namenom javnega razpisa, ocenjuje komisija za dodelitev sredstev. Pri tem uporablja:

- kvantitativna merila: inovativnost, sodelovanje z institucijami znanja, razvoj projekta v podjetju, tržna naravnost in potencialni trgi, lastniki podjetja vlagatelja so/bodo zaposleni v podjetju; in
- kvalitativna merila: ocena na podlagi vsebine poslovnega načrta in obrazca 1 (ekonomska upravičenost operacije glede na situacijo na trgu, ocena realnosti časovne izvedbe projekta v treh letih, ocena uspešnega zaključka projekta glede na vložena in razpoložljiva finančna sredstva, zunanja ocena subjekta inovativnega okolja, po potrebi tudi osebne predstavitve/intervju vlagatelja, ocena tima za realizacijo projekta, itd.).

6.3. Produkt P1 - Garancije Sklada za bančne kredite s subvencijo obrestne mere

SPS je izvedel razpis za namene spodbujanja podjetij za izvedbo operacij, ki omogočajo konkurenčno uveljavljanje na trgu, izboljšanje tržnega položaja ter širitev dejavnosti in izboljšanja financiranja obratnih sredstev v težjih gospodarskih razmerah. Ugodnost kredita je izražena v nižji obrestni meri, ročnosti kredita in možnosti koriščenja moratorija pri vračilu kreditov. Garancija Sklada predstavlja povečano možnost pridobitve kredita za tista podjetja, ki nimajo zadostnih jamstev za zavarovanje bančnega kredita ali za podjetja, ki želijo del svojih jamstev sprostiti za nov investicijski cikel.

6.4. VALOR – spodbujanje procesa komercializacije znanja

Pri VALOR-ju, ki ga razpisuje TIA, gre za sofinanciran prenos znanja in raziskovalnih rezultatov iz univerz in javnih raziskovalnih zavodov. Namen javnega razpisa je spodbujati razvoj mladih podjetij, ki bodo v prihodnosti element uspešne komercializacije znanja. Namen javnega razpisa je tudi spodbujanje zaposlovanja visoko usposobljene delovne sile, rasti in razvoja podjetij, spodbujanje razvoja novih poslovnih modelov v podjetjih ter spodbujanje prenosa pravic intelektualne lastnine iz univerz in javnih raziskovalnih zavodov v zasebne gospodarske družbe in hkrati spodbujanje trajnega sodelovanja med navedenimi subjekti.

6.5. Razvojni centri slovenskega gospodarstva

MG javni razpis izvaja z namenom spodbujanja vzpostavitve in delovanja razvojnih centrov slovenskega gospodarstva za dolgoročen razvoj na vsebinskih področjih, ki predstavljajo infrastrukturo v najširšem pomenu besede za razvoj novih produktov. Skupni projekti vključujejo tako razvojno delo kot pomembno opremo in ostalo infrastrukturo, ki omogočajo razvoj podjetij, njihovih kompetenc in dolgoročnih temeljev za rast in razvoj gospodarstva.

6.6. Lastniško financiranje – tvegani kapital, mezzanin krediti

Predmet javnega razpisa v okviru SPS so kapitalske naložbe Republike Slovenije v zasebne družbe tveganega kapitala. Namen javnega razpisa je razvoj obstoječega trga tveganega kapitala v Sloveniji in pospeševanje lastniških naložb v mikro, mala in srednje velika podjetja v obliki naložb tveganega kapitala in mezzanin kapitala. Republika Slovenija želi na ta način preko Slovenskega podjetniškega sklada povečati število zasebnih družb tveganega kapitala in pospešiti razvoj MSP s potencialom hitre rasti ter multiplicirati učinek vlaganj javnih sredstev.

6.7. Dodeljevanje finančnih spodbud za tuje neposredne investicije (Javni razpis za spodbujanje tujih neposrednih investicij v Republiki Sloveniji v letih 2010 in 2011)

Predmet javnega razpisa v okviru JAPTI je dodelitev nepovratnih finančnih sredstev za začetne investicije, ki jih bodo tuji investitorji izvajali v slovenskih gospodarskih družbah, v katerih imajo vsaj 10% neposredni lastniški delež. Namen razpisa je investiranje tujih investitorjev v investicijske projekte, ki bodo zagotavljali nova delovna mesta predvsem v panogah z višjo dodano vrednostjo, prispevali k prenosu znanja in tehnologij ter k skladnejšemu regionalnemu razvoju, hkrati pa bodo prispevali k povečanju sinergijskih učinkov povezovanja tujih investitorjev s slovenskimi podjetji.

6.8. Razvojni centri slovenskega gospodarstva

Namen javnega razpisa Ministrstva za gospodarstvo je spodbuditi vzpostavitev in delovanje razvojnih centrov slovenskega gospodarstva za dolgoročen razvoj na vsebinskih področjih, ki predstavljajo infrastrukturo v najširšem pomenu besede za razvoj novih produktov. Skupni projekti vključujejo tako razvojno delo kot pomembno opremo in ostalo infrastrukturo, ki omogočajo razvoj podjetij, njihovih kompetenc in dolgoročnih temeljev za rast in razvoj gospodarstva.

6.9. Podpora reševanju in prestrukturiranju podjetij

Na podlagi Zakona o pomoči za reševanje in prestrukturiranje gospodarskih družb v težavah izvaja sektor naloge priprave strokovnih predlogov za dodelitev pomoči družbam v težavah ter podpira ukrepe v smeri prestrukturiranja podjetij oziroma panog. Družba je v težavah, kadar ni zmožna z lastnimi sredstvi ali sredstvi, ki jih lahko pridobi od družbenikov, delničarjev ali upnikov ustaviti negativnih gibanj poslovanja, ki bi brez posredovanja države ogrozila obstoj družbe.

Ministrstvo za gospodarstvo izvaja ukrepe za pomoč podjetjem, ki zadoščajo pogojem zgoraj navedenega zakona s kratkoročnimi in dolgoročnimi posojili in subvencijami, upravlja podjetja v državni lasti in izvaja postopke zapiranja rudnikov.

6.10. Subvencija za samozaposlitev⁵

V okviru aktivnosti spodbujanja podjetništva Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje ponuja nepovratno subvencijo za samozaposlitev v višini 4500 evrov, do katere so upravičene brezposelne osebe, ki se odločijo za eno od oblik samozaposlitve (s.p., d.o.o., kulturni delavci, itd.). Gre za enkratno finančno pomoč v obliki nepovratnih sredstev, ki pomagajo pri začetku samostojne dejavnosti in uresničevanju poslovne ideje.

Subvencijo za samozaposlitev lahko oseba pridobi:

- če je prijavljena v evidenco brezposelnih oseb;
- če je prijavljena kot iskalec zaposlitve, katerega zaposlitev je ogrožena;
- če ima poslovno idejo, željo, pogoje in možnosti za samozaposlitev;
- če ima zaključene priprave na samozaposlitev (torej pridobitev strokovne presoje zunanjega podjetniškega svetovalca in opravljeno usposabljanje za samozaposlitev);
- če v zadnjih 12 mesecih ni bila samozaposlena;
- če v zadnjih 5 letih ni prejela finančne pomoči za samozaposlitev od Zavoda za zaposlovanje;
- če je samozaposlitev v novoustanovljenem poslovnem subjektu za polni delovni čas, to je 40 ur na teden (oziroma za krajši delovni čas v skladu z izdano odločbo o invalidnosti);
- če se samozaposlitev prijavi s sedežem na območju Republike Slovenije.

Na podlagi izdelanega zaposlitvenega načrta se mora oseba udeležiti delavnice "Priprava na samozaposlitev", kjer se seznanijo s podjetništvom, poslovno idejo, načrtom, s potrebnim znanjem prava, raziskavo trga in trženja, osnovami knjigovodstva in računovodstva in možnostmi uporabe instrumentov podpornega podjetniškega okolja. Delavnica je obvezna za vse, ki želijo prejeti subvencijo za samozaposlitev. Izvajajo jih Obrtno podjetniške zbornice.

Subvencijo se lahko dodeli za naslednje oblike samozaposlitve v novoustanovljenem poslovnem subjektu:

- zaposlitev kot direktor in lastnik ali solastnik v novoustanovljeni gospodarski družbi ali zavodu (zavarovalna podlaga 040),
- pridobitev statusa samostojnega podjetnika posameznika – s.p. (zavarovalna podlaga 005) ali
- pridobitev statusa osebe, ki z osebnim delom samostojno opravlja dejavnost – na podlagi odločbe pristojnega organa oziroma vpisa v register samostojnih dejavnosti (zavarovalna podlaga 019).

Poslovni subjekt se mora registrirati po podpisu zaposlitvenega načrta za pridobitev subvencije za samozaposlitev. Poslovni subjekt se lahko registrira in se v njem oseba samozaposli že naslednji dan po podpisu zaposlitvenega načrta za pridobitev subvencije za samozaposlitev.

⁵ Podatke smo pridobili iz virov: ESS in Evropartner

6.11. Start up kredit Nove KBM

Nova KBM podpira in daje zagon mladim podjetjem s praktično v Sloveniji prvim tovrstnim produktom in sicer t.i. Start up kredit. S tem kreditom želijo spodbuditi mlada podjetja z inovativnimi idejami, jim dati zagon in pomoč pri realizaciji njihove ideje ter da dosežejo uspehe. Start up kredit poleg kredita pomeni tudi spodbuditev malega podjetništva z drugačnimi idejami z velikim potencialom. Odobritev start up kredita je naloga posebne komisije, ki presoja »moč« podjetniške ideje. Znesek posameznega kredita znaša minimalno 24.000 evrov in maksimalno 50.000 evrov (Nova KBM 2011).

7. KONTAKTNI PODATKI INSTITUCIJ VIROV FINANCIRANJA V RS

V Sloveniji se lahko podjetja (predvsem MSP) pri pridobivanju ugodnejših virov financiranja in drugih koristnih informacij obrnejo na naslednje institucije:

Javni sklad Republike Slovenije za podjetništvo

Slovenski podjetniški sklad - SPS

Trubarjeva ulica 11

2000 Maribor

tel: 00 386 (0)2 234 12 60

fax: 00 386 (0)2 234 12 82

www.podjetniskisklad.si

Gospodarska Zbornica Slovenije

Dimičeva 13

1504 Ljubljana

tel: 00 386 (0)1 58 98 000

fax: 00 386 (0)1 58 98 100

www.gzs.si

Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije

Celovška cesta 71

1000 Ljubljana

tel: 00 386 (0)1 583 05 00

fax: 00 386 (0)1 505 92 70

www.ozs.si

Javna agencija Republike Slovenije za podjetništvo in tuje investicije – JAPTI

Dunajska cesta 156

1000 Ljubljana

tel: 00 386 (0)1 589 18 70

fax: 00 386 (0)1 589 18 77

www.podjetniski-portal.si/content.aspx?rootnodeid=9

Javna agencija za tehnološki razvoj Republike Slovenije

Tehnološka agencija Slovenije – TIA

Dunajska cesta 22

1511 Ljubljana

tel: 00 386 (0)1 2308 870

fax: 00 386 (0)1 2308 883

www.tia.si

Ekološki sklad Republike Slovenije

Tivolska cesta 30

1000 Ljubljana

tel: 00 386 (0)1 241 48 20

fax: 00 386 (0)1 241 48 60

www.ekosklad.si

Javni sklad Republike Slovenije za regionalni razvoj in razvoj podeželja

Škrabčev trg 9a

1310 Ribnica

tel: 00 386 (0)1 836-19-53

fax: 00 386 (0)1 836-19-56

www.rdf-sklad.si

Slovenska izvozna in razvojna banka – SID banka d.d.

Josipine Turnograjske 6

1000 Ljubljana

tel: 00 386 (0)1 200 75 00

fax: 00 386 (0)1 200 75 75

www.sid.si

8. SKLEP

Mala in srednje velika podjetja so danes v globalnem poslovnem okolju temelj učinkovitosti in uspešnosti neke države. Kljub temu pa se mnogo MSP sooča z veliko ovirami, še posebej tistimi, ki zadevajo vire financiranja. Dostop do finančnih virov pa je za MSP pomemben zlasti z vidika njihovega obstoja, rasti in razvoja, še posebej tistih, ki imajo inovativne produkte ali storitve.

Odločitve o priskrbi virov financiranja spadajo med ključne odločitve, ki so povezane z iskanjem takšnih virov financiranja, ki vpliva na pozitivni finančni položaj podjetja in v primeru dolžniških virov le-te tudi vrnejo. Z ustreznim financiranjem bo pogojena tudi njegova uspešnost, finančna moč, donosnost in likvidnost.

Sodobna podjetniška politika mora nuditi ustrezno podporo podjetjem s preskrbo finančnih virov, subvencij, svetovanjem in drugo podporo. Kot smo lahko videli, država s svojimi institucijami in ukrepi spodbuja in podpira rast in zagon podjetij. Imamo delujoče sklade tveganega kapitala in klub poslovnih angelov z uglednimi investitorji. Podporne institucije vsako leto v obliki javnih razpisov spodbujajo podjetja k rasti in razvoju s pomočjo zagotavljanja subvencij in nepovratnih sredstev. V prihodnosti bo potrebno za še bolj učinkovito in uspešno podporo zagotoviti še več takšnih sredstev (nacionalnih in evropskih) in predvsem uskladiti in vzpostaviti bolj celovito in povezano podporno okolje.

9. UPORABLJENI VIRI IN LITERATURA

- Rus, Matej. 2010. *Otežen dostop do virov financiranja v času krize*. Slovenski podjetniški observatorij 2009/2010. Inštitut za podjetništvo in management, malih podjetij.
- Kos, Blaž. 2011. *Viri financiranja podjetij*. Blog. Dostopno na: <http://www.blazkos.com/viri-financiranja-podjetij.php>
- Drnovšek, Mateja in Star, Rok. *Podjetništvo. Priročnik (v nastajanju)*. Ljubljana, oktober 2007. Str. 127-131
- Poslovni angeli Slovenije. 2011. Dostopno na: <http://www.poslovniangeli.si/tvegani-kapital/skladi-tveganege-kapitala/>
- Portal Imam idejo. *Družbe tveganege kapitala*. Dostopno na: <http://www.imamidejo.si/storitve/druzbe-tveganege-kapitala>
- Taxgroup. 2011. Dostopno na: <http://www.taxgroup.si/>
- Taxgroup. 2011a. Struktura sklada tveganege kapitala. Dostopno na: <http://dtk.taxgroup.si/si/investitorji/kako-investirati-v-tk/>
- MG 2011. *Register družb tveganege kapitala*. Dostopno na: http://www.mg.gov.si/si/zakonodaja_in_dokumenti/podjetnistvo_in_konkurencnost/drugi_pomembni_dokumenti/register_druzbtveganegekapitala/
- ZRSZ 2011. *Samozaposlovanje*. Dostopno na: http://www.ess.gov.si/iskalci_zaposlitve/programi_za_iskalce_zaposlitve/samozaposlovanje
- Evropartner. 2009. *Kako do subvencije za samozaposlitev?* Dostopno na: http://www.evropartner.si/index.php?option=com_content&view=article&id=23&Itemid=52&lang=sl
- SPS 2011. *Javni razpis P2*. Dostopno na: http://www.podjetniskisklad.si/files/p2%202011/P2-2011_Javni_razpis%20februar%2018_2_2011.pdf
- ZDTK. *Zakon o družbah tveganege kapitala*. 2007. Dostopno na: <http://www.uradni-list.si/1/content?id=82515&part=&highlight=ZDTK>
- Robnik, Lidija. 2006. *Financiranje podjetniških mrež s tveganim kapitalom*. Revija Management, leto 1. Koper: Fakulteta za management Koper.
- JAPTI. 2008. Podjetniški portal. Dostopno na: <http://www.podjetniski-portal.si/>
- Vozel, Mojca. 2005. *Kaj je faktoring in kako deluje: Prožna alternativa bančnemu financiranju, predvsem za manjše*. Revija Finance, 215/2005.
- NLB Leasing. 2011. *Osnovne oblike leasinga*. Dostopno na: <http://www.nlbleasing.si/leasing/osnovne-oblike-leasinga/218>
- Nova KBM. 2011. Interni dokument.